

Statement Conferentie “Walled World Europe”

Vele duizenden vluchtelingen en migranten komen om terwijl ze op weg zijn naar een beter leven in Europa. Sinds 1988 zijn er 14.000 slachtoffers gedocumenteerd¹. Velen sterven zonder ooit teruggevonden te worden. Dit drama speelt zich dagelijks af aan de buitengrenzen van Europa: op de Middellandse Zee en in de Sahara. Vanwege strenge grenscontroles en immigratieregels kiezen migranten de gevaarlijkste routes en middelen om in Europa te belanden. Ondanks dat mensen hierdoor verdrinken of sterven door uitputting is er geen Europese instantie aansprakelijk voor deze slachtoffers. Op 6 juni 2011 organiseerden Kerk in Actie en Justitia et Pax de conferentie ‘Walled World Europe’ in Utrecht. De deelnemers aan deze conferentie kwamen tot de volgende slotverklaring:

Wij, de ondertekenaars van deze petitie,

- **Benadrukken** de geldigheid voor ieder mens van alle rechten en vrijheden van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en de andere VN- mensenrechtenverdragen waar de Europese lidstaten partij bij zijn. Deze geldigheid is ongeacht ras, kleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status (UVRM, art. 2)
- **Onderstrepen** dat alle mensen vrij zijn en gelijk in waardigheid, met recht op leven, recht op een levensstandaard die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van henzelf en hun gezin (UVRM artikelen 1, 3, 25)

Zijn zeer bezorgd over de grote aantallen vluchtelingen en migranten die sterven aan de Europese grenzen, onder wie veel vrouwen en kinderen,

Signaleren

- Dat er een direct verband bestaat tussen de toegenomen Europese grenscontroles en het toegenomen aantal slachtoffers onder vluchtelingen en migranten. De grenspatrouilles maken het moeilijker voor vluchtelingen en migranten om Europa te bereiken en velen van hen nemen daardoor hun toevlucht tot risicovoller vluchtroutes.²
- Dat (lidstaten uit) de Europese Unie, buurlanden van de EU van praktische en financiële hulp voorziet bij het weren van vluchtelingen en migranten, terwijl elementaire rechten van vluchtelingen en migranten in deze landen worden geschonden.³
- Dat er geen Europese instantie bestaat die verantwoording aflegt over de slachtoffers van het Europese beleid van immigratiebeperking en grenscontrole. Ook is er geen Europese instantie die belast is met het voorkomen van nieuwe slachtoffers onder vluchtelingen en migranten.
- Dat er een groot gebrek is aan bewustzijn van de problematiek aan de buitengrenzen van Europa, zowel bij het bredere publiek als bij de politiek en de maatschappelijke organisaties in Europa.

Zijn van mening

- Dat het de verantwoordelijkheid is van zowel de Europese Unie als van iedere nationale Europese overheid afzonderlijk, om te voorkomen dat het immigratiebeleid en de grenscontroles slachtoffers maken. De afzonderlijke lidstaten zijn verantwoordelijk voor een menswaardige en eerlijke behandeling van alle vluchtelingen en migranten die aankomen, aan hun kusten. De Europese Unie is verantwoordelijk voor het voorkomen dat er doden vallen onder migranten op de Middellandse zee en in de Sahara. Door bootvluchtelingen op internationale wateren tegen te houden, door nalatigheid in het redden van zinkende schepen

¹ <http://owni.eu>

² Thomas Spijkerboer, The Human Costs of Border Control. *European Journal of Migration and Law*, 9(2007), 147-161

³ http://www.nytimes.com/2011/05/19/opinion/19lucht.html?_r=1n

en door het subsidiëren van Noord Afrikaanse landen die vluchtelingen en migranten zonder essentiële levensmiddelen naar de Sahara transporteren, draagt de Europese Unie op dit moment zelf bij aan het hoge aantal slachtoffers onder vluchtelingen en migranten.

- Dat de Europese grensbewaking, in praktijk gebracht door Frontex, onvoldoende rekening houdt met de rechten van individuele mensen, onder wie legitieme asielzoekers.⁴
- Dat de behandeling van (boot)vluchtelingen in de zuidelijke Europese staten beneden aanvaardbare normen is.⁵ Noord-Europese landen zouden meer kunnen doen om hun zuidelijke buurlanden bij te staan in de aanpak van deze problematiek.
- Dat de migratieproblematiek in een bredere economische en (geo)politieke context gezien, begrepen en aangepakt moet worden. Een EU buitenlands- en economisch beleid dat gericht is op ontwikkeling, bescherming van mensenrechten en goed bestuur in landen buiten de Europese Unie kan voorkomen dat mensen besluiten te migreren naar Europa.

Bevelen de Nederlandse regering en andere regeringen van Europese lidstaten aan:

- Verantwoordelijkheid te nemen in het sturen van een Europees beleid waarmee de bescherming van (boot)vluchtelingen wordt geregeld.
- Meer wettelijke mogelijkheden van migratie te creëren zodat mensen niet aangewezen zijn op de onwettige methoden.

Bevelen de Europese Commissie aan:

- 5. Onderzoek uit te voeren naar de exacte aantallen van mensen die omkomen aan de Europese grenzen en dat publiek te maken.
- 1. Transparantie te bieden over de werkwijze en resultaten van Frontex enerzijds en de nationale grenscontroles anderzijds, door instellen van regulier toezicht door een onafhankelijke organisatie. Monitoring moet niet alleen gericht zijn op aantallen geweerde migranten, maar ook op aantallen gefaciliteerde asielverzoeken en geredde drenkelingen
- 2. Een Europese instantie te doen oprichten of aanwijzen die zich expliciet committeert aan het voorkomen dat er slachtoffers vallen onder de vluchtelingen en migranten die Europa trachten te bereiken. Deze instantie moet hiervoor aansprakelijk gesteld kunnen worden.
- 3. Een plan van aanpak op te stellen om te bewerkstelligen dat het beleid van immigratie en grensbewaking niet leidt tot slachtoffers aan de Europese grenzen.
- 4. Het economische en buitenlands beleid van de EU zodanig in te richten dat de welvaart en vrijheid in de Europa omringende landen zodanig gestimuleerd wordt dat vluchten onnodig wordt.

Bevelen Europese niet-gouvernementele organisaties aan

- Het lot van bootvluchtelingen consequent op te nemen als thema in trajecten van beleidsbeïnvloeding en projecten

Bevelen regeringen van Afrikaanse landen aan

- Zich actief in te zetten voor de mensen (niet alleen eigen onderdanen!) die het risico lopen te sterven op hun reis naar Europa. . Opmerking gemaakt: meer verantwoordelijkheid te nemen.
-

---

⁴ http://www.ecre.org/files/ECRE_BRC%20Response%20to%20HoL%20Frontex%20Inquiry%20Sept07.pdf

⁵ <http://www.amnesty.eu/static/documents/2010/GreeceDublinIIReport.pdf>